

ת"פ 10957/12/13 - מדינת ישראל נגד מ' נ' ד'

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 10957-12-13 מדינת ישראל נ' ד'(אחר/נוסף)

בפני כב' השופט איתן קורנהאוזר
בעניין: מדינת ישראל

נגד
מ' נ' ד'

גזר דין

רקע

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות אלימות כנגד בת זוג. לאחר שכפר במיוחס לו, לפני כב' השופטת לומפ, במהלך דיון לפני בשאלת מעצרו, הסכימו הצדדים על תיקון כתב האישום, הרשעת הנאשם בכתב אישום מתוקן, ומעקב טיפולי אחר הנאשם.

2. על בסיס הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן, הורשע הנאשם בעבירות הבאות: תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"); תקיפת בת זוג, לפי סעיף 382(ב) לחוק; היזק לרכוש במזיד, לפי סעיף 452 לחוק (3 עבירות); אימים, לפי סעיף 192 לחוק (2 עבירות).

בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 29.11.2013, בדירתה של בת זוגו, המתלוננת, לקח הנאשם מכשיר טלפון מידיה, וניפצו. בהמשך, היכה את המתלוננת בפניה ומשך בשערה, עד שהפילה מספה אל הרצפה. בזמן שהמתלוננת שכבה על הרצפה, בעט הנאשם ברגליה, התכופף לעברה והיכה אותה, באמצעות ידיו, בפניה ובראשה. כתוצאה מכך נגרמו למתלוננת חבלה ברגלה השמאלית ושריטה באצבע. המתלוננת נמלטה לחדר ילדים, בו שהו באותה העת ילדיה הקטינים בגילאים 6, 8, ו-10, וסגרה את הדלת. הנאשם החל להכות על הדלת, תוך בעיטות ואחיזת "ג'בקה". כתוצאה מכך הדלת התעקמה ואחד מציריה נשבר. הנאשם איים על המתלוננת שאם לא תפתח את הדלת הוא ישבור את כל הבית. הנאשם אף היכה בדלת חדר השירותים הסמוך, ושבר את החלון הקבוע בה. בשלב זה, יצא הנאשם מהדירה, וכשביקש לשוב אליה - סירבה המתלוננת לפתוח את הדלת. הנאשם החל להכות בדלת, גרם לה לנזק, ואיים על המתלוננת בכך שאמר לה שיהרוג אותה. בהמשך, עקר הנאשם את חלון הקומה השלישית, גרם לו לנזק, הכניס את ידו מבעד לחלון והיכה את המתלוננת בראשה. משלא הצליחה המתלוננת למנוע מהנאשם להיכנס לדירתה, נמלטה עם ילדיה לדירת

השכנים, עד שהגיעה משטרה למקום.

3. א. לאחר הרשעת הנאשם, התבקש שירות המבחן לשלבו בהליך טיפולי במרכז

לטיפול בבעיות סמים ובתחלואה כפולה. בשלב זה, הנאשם היה נתון בתנאי מעצר בית מלא ותחת איזוק אלקטרוני. בסמוך להחלטה זו, הפר הנאשם לכאורה את תנאי שחרורו, בשלושה מועדים שונים, כאשר באחד מהם אף השתמש בסמים. הפרות אלה נדונו לפני כב' השופט רובין, אשר החליט לאפשר לנאשם להשתלב בהליך גמילה מסמים, ולדחות את עתירת המאשימה למעצרו (עמ' 9 לפרוט').

ב. בהמשך, שולב הנאשם ביחידה לטיפול בהתמכרויות, שמר על קשר טיפולי ונקיון

מסמים, כאשר שירות המבחן המליץ על שילובו אף בטיפול למניעת אלימות במשפחה. בשלב זה, לאור המלצה של שירות המבחן, התיר בית המשפט את יציאת הנאשם לעבודה בחלוקת סולר, תחת פיקוח.

ג. תסקירים משלימים שניתנו לגבי הנאשם, הצביעו על "שמירת מרחק", לדברי הנאשם, מהמתלוננת, המשך הקשר הטיפולי בסוגית הסמים, לצד רגרסיה מסוימת שבאה לידי ביטוי בהפחתת תדירות הפגישות וכן במסירת שתן לאיתור סמים. יודגש שכל זאת בטרם החל שילוב הנאשם בהליך טיפולי בבעיית האלימות. בהתחשב בפרק הזמן בו שהה בתנאים מגבילים, ושמר על קשר טיפולי, ועל אף הרגרסיה המתוארת, הורה בית המשפט על הקלה בדרך של הסרת האיזוק האלקטרוני, וכן יציאה לחופשה משפחתית באילת.

ד. תקופה קצרה לאחר מכן, התברר לכאורה, מפי המתלוננת בתיק, כי הנאשם הפר

באופן שיטתי ולאורך זמן את תנאי שחרורו, לרבות הימצאות בקשר זוגי איתה במהלך כחצי שנה. בדיקה בכתובת מעצר הבית, העלתה כי הנאשם הפר את מעצר הבית. בחקירתו, הודה הנאשם כי היה בקשר עם המתלוננת, שהה בביתה (מקום ביצוע העבירה), נהג לבלות איתה "במסעדות וזה", שמר איתה על קשר טלפוני, ואף נותר ללון בתל אביב, ללא פיקוח ובניגוד לתנאי שחרורו. בנסיבות אלה, הורה בית המשפט על מעצרו של הנאשם, אולם בית המשפט המחוזי קבע כי הנאשם ישוב לתנאי מעצר בית מלא ואיזוק אלקטרוני, זאת עד לסיום ההליך.

תסקירי שירות המבחן

4. כאמור לעיל, התקבלו מספר תסקירים, אשר סקרו את התרשמות שירות המבחן מהנאשם, וכן את התקדמות ההליך הטיפולי. שירות המבחן תיאר שימוש של הנאשם בסם מסוג קוקאין, במשך שנים רבות, כאשר נעשו לאורך השנים מספר נסיונות גמילה. הנאשם, אב לשלושה ילדים החי בנפרד מאשתו, היה בקשר זוגי עם המתלוננת במשך מספר חודשים. במהלך הקשר הטיפולי הנוכחי, שולב הנאשם בטיפול ביחידת "של"מ", שמר על קשר טיפולי, לרבות מסירת בדיקות שתן נקיות, אך סבל מנסיגה בתדירות הטיפולים ומסירת השתן. שירות המבחן התרשם כי הנאשם סובל מקושי ביצירת גבולות פנימיים, כאשר במצבי לחץ וכעס מתקשה לווסת את דחפיו ונוטה להגיב באימפולסיביות ובתוקפנות,

תוך קושי לפעול מתוך חשיבה ושיקול דעת. לבעיות אלה מצטרפים מעורבות הנאשם בעבריינות, השימוש בחומרים ממכרים. בשל קשיים אלה, ראה לנכון שירות המבחן לטפל תחילה בבעיית הסמים, ולאחר מכן לשלב את הנאשם בטיפול בבעיית האלימות ממנה סובל. לנוכח הקשר הטיפולי, קבלת האחריות והמוטיבציה שהביע הנאשם לשינוי, המליץ שירות המבחן על הקלות שונות בתנאי שחרור הנאשם. שירות המבחן ביסס המלצותיו, בין היתר, על כך שלא הוגשה כל תלונה על ידי המתלוננת וכן הנאשם הבהיר בפגישותיו כי שומר על מרחק ממנה (תסקיר מיום 31.7.2014). לבסוף, המליץ שירות המבחן על המשך מעקב אחר נקיון הנאשם מסמים, שמירת מרחק מהמתלוננת ונסיון לשלב בטיפול לגברים אלימים (תסקיר מיום 5.10.2014). הנסיבות המפורטות לעיל, מהן עולה כי הנאשם הולך שולל את שירות המבחן ואת בית המשפט, קטעו את המשך ההליך.

טיעוני הצדדים

5. בטרם נשמעו טיעונים לעונש, העידו הורי הנאשם. אביו של הנאשם הדגיש את התקופה הקשה שעברה על הנאשם, אשר לא ראה את ילדיו תקופה ארוכה, לא עבד, ולא היה ביכולתו לשלם מזונות. בנוסף, עבר הנאשם תאונת דרכים קשה, כתוצאה ממנה הוא סובל מכאבים. האב תיאר את הנאשם כאדם טוב אשר נהג לעזור לאנשים. עוד טען כי המתלוננת הגיעה לביתם במשך חודשים, דפקה על הדלת ועל החלונות, וכן שלחה מכתבים עבור הנאשם.

אימו של הנאשם, שבה על כך שהנאשם עשה דברים טובים בחייו, וכי מצבו הבריאותי קשה. בנוסף, ציינה כי המתלוננת נהגה להגיע לביתם ולשלוח מכתבים לנאשם.

6. המאשימה התייחסה לחומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, תוך דגש על ביצוע העבירות כלפי בת זוג, בתוככי הבית. המאשימה פירטה בטיעוניה את ניסיונות הטיפול בנאשם, ואת ההפרות שביצע, אשר הביאו לקטיעת ההליך. בהתחשב באופי האלימות במקרה זה, ביקשה המאשימה לקבוע מתחם ענישה הנע בין שנת מאסר לארבע שנות מאסר, ואילו לגבי נאשם זה להטיל מאסר למשך 22-24 חודשים.

7. בא כוח הנאשם טען כי הנאשם צלח את ההליך הטיפולי, כיוון שלא הונחה ראייה כי השתמש בסמים, וכן לאור ההקלות בתנאי שחרורו, אשר ניתנו על ידי בית המשפט. במקרה זה, בו הסכימה המאשימה כי התכלית תהיה שיקום, והוכח כי הנאשם עבר הליך גמילה מוצלח, יש להעדיף תכלית זו על פני האחרות. עוד טען כי כל סוגיית הפרות תנאי השחרור, איננה קבילה בשלב טיעונים לעונש, שכן הדברים לא הוכחו. יש לזקוף לזכות הנאשם את העובדה שקיבל אחריות על מעשיו, הביע חרטה, ושהה תקופה ממושכת במעצר בית. בא כוח הנאשם טען כי המתלוננת הודתה שהגזימה בדבריה, על מנת לנקום בנאשם, והגיש מכתב אשר נכתב, לכאורה, על ידי המתלוננת לנאשם. התמשכות ההליך המשפטי, גרמה לנאשם נזקים רבים, ניתוק מילדיו, ופגיעה כלכלית. לפיכך, עתר להטיל על הנאשם מאסר בעבודות שירות.

8. בטרם ניתן גזר הדין, התחלף יצוגו המשפטי של הנאשם, ובא כוחו החדש השלים את טיעוני הנאשם לעונש. במסגרת זו, פירט את הרקע שקדם למעשי הנאשם, כפי שעלה מהודעת המתלוננת: לאחר

שהנאשם סירב להתעמת עם אדם איתו המתלוננת רבה, היא כתבה לו שהוא "לא גבר", וכשביקש את שלט החניה של ביתו, כתבה לו המתלוננת ש"את השלט הוא יכול לדחוף לתחת שלו". כרבע שעה לאחר מכן, הגיע הנאשם לביתה וביצע את מעשיו. בא כוח הנאשם ביקש להדגיש, כי הנאשם והמתלוננת לא התגוררו באותו בית. בנוסף, היפנה למה שהגדיר כ"שיח בוטה, גם ומתלהם", מצד המתלוננת כלפי הנאשם, לאחר שלב הטיעונים לעונש, כפי שעולה מהודעות ששלחה למכשיר הטלפון של הנאשם. הנאשם היה תחת השפעה של מתלוננת "שמסגרת אותו", לכן בוצעו ההפרות אשר לא הביאו לעבירות חדשות. לסיום, עתר בא כוח הנאשם לתת לו הזדמנות נוספת להליך טיפולי.

בא כוח המאשימה ציין כי אותן הודעות רבות שהוחלפו בין הצדדים, מהוות הפרות רבות של איסור יצירת הקשר עם המתלוננת.

הנאשם הביע צער על מעשיו, טען כי בחודשים האחרונים התנקה מסמים, טעה, וביקש שלא לקחת ממנו את הטיפול שקיבל.

מתחם הענישה

9. התוקף אדם אחר, פוגע בזכותו של אדם לשלמות גוף, לבטחון אישי ולפרטיות. באופן דומה, יש להתייחס לפגיעת איומים בזכותו של אדם לביטחון אישי. חומרה יתרה עולה מביצוע עבירות אלימות במסגרת זוגית, אשר אמורה להוות מסגרת בטוחה ותומכת, בה יחוש אדם אהבה וביטחון אישי. כך, החמיר המחוקק את הענישה בגין עבירות תקיפת בת זוג, וכך, קבעה אף הפסיקה כי "**נפוצות של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבנות האלימות... תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה**" (ע"פ 6758/07 פלוני נ' **מדינת ישראל**, פסקה 7 (11.10.2007)). וראו עוד, לענין זה, רע"פ 7513/12 **מרעי** נ' **מדינת ישראל** (22.10.2012). בנוסף, ראו לענין חשיבות שיקולי ההרתעה האישית והציבורית, ע"פ 792/10 **מדינת ישראל** נ' **פלוני** (14.02.2011)). בשל מורכבות עבירות אלה, אשר מתאפיינות בנסיבות מיוחדות ומשתנות של ביצוע העבירה, וכן בנסיבות אישיות שונות, כך הפסיקה משתנה בהתאם. יחד עם זאת, ניתן בהחלט להצביע על מגמה של החמרת הענישה בעבירות מסוג זה, תוך שבית המשפט נוטל חלק פעיל במלחמה בתופעה נרחבת זו, בדרך של עונשי מאסר בפועל (ראו הפסיקה שלעיל וכן ההפניות בה).

10. השפעת נסיבות ביצוע העבירה על כל קביעת מתחם הענישה, משמעותית ביותר בסוג עבירות שמידת השונות בנסיבות ביצוען היא רבה (ראו ע"פ 1323/13 **חסן** נ' **מדינת ישראל**, פסקה 8 (5.06.2013), וכן רע"פ 4088/13 **הדרי** נ' **מדינת ישראל**, פסקה 6 (11.06.2013)).

בחינת נסיבות המקרה הנדון, מעלה כי הנאשם נקט באלימות מתמשכת, משוללת כל רסן, ללא כל עכבות ומעצורים. תחילה, לקח מידי המתלוננת את מכשיר הטלפון וניפצו. בהמשך, היכה בפניה, משך בשערה עד שהפילה ארצה. בשלב זה, בו המתלוננת שרועה לרגליו, העצים הנאשם את מידת האלימות, תוך בעיטות ברגליה, ומכות בפניה ובראשה, אשר גרמו לה לחבלות ברגלה ובאצבע. המתלוננת הצליחה לנוס לחדר ילדים, בו שהו שלושת ילדיה הקטינים, והסתגרה בו. ניתוק זה, ונכחות הילדים הקטינים, לא הביאו לרגיעה מצד

הנאשם, אשר היכה בדלת, תוך בעיטות בה, בעוצמה שגרמה לדלת להתעקם ולשבירת אחד מציריה. הנאשם לא הסתפק בכך, ואיים על המתלוננת כי אם לא תפתח את הדלת, הוא ישבור את כל הבית. בנסיבות אלה, היכה הנאשם בדלת חדר השירותים הסמוך, ושבר את החלון הקבוע בה. כשנוכח לראות שהמתלוננת לא יוצאת מחדרה, יצא הנאשם מהדירה. אף בשלב זה, לא הגיע הנאשם לסיפוק יצריו האלימים, ביקש לשוב פנימה, ומשסירבה המתלוננת, החל להכות בדלת, גרם לה לנזק, ואיים על המתלוננת בכך שאמר לה שיהרוג אותה. בהמשך, המשיך הנאשם בפרץ האלימות הבלתי נשלטת, עקר את חלון הדירה הנמצאת בקומה השלישית, גרם לו לנזק, הכניס את ידו מבעד לחלון והיכה את המתלוננת בראשה. משלא הצליחה המתלוננת למנוע מהנאשם להיכנס לדירה, נמלטה עם ילדיה לדירת השכנים, עד שהגיעה למקום ניידת משטרה.

אין ספק כי מדובר בנסיבות חמורות ביותר. על אף שלא נגרמה חבלה פיזית משמעותית למתלוננת, רצף האירועים מעיד על מידה רבה של חומרה. אינני מוצא בנסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה, כפי שפורט על ידי בא כוחו, כדי להקהות במאום את חומרת העבירה: לאחר שהמתלוננת הודיעה לנאשם ש"הוא לא גבר" וכן ש"את השלט הוא יכול לדחוף לתחת שלו", כל זאת בזמן שהנאשם אינו נמצא לידה, טרח הנאשם והגיע לדירתה. בשלב זה החל במסע האלימות המתואר לעיל, אלימות כנגד רכוש וכנגד גוף. קשה למצוא אחיזה ב"סיבה" זו, להקלה כלשהי ביחס לנסיבות ביצוע העבירה. רקע זה לביצוע העבירה, מעצים את מידת החומרה בה יש לראות אלימות בלתי מובנת זו.

11. לאחר ששקלתי את מידת הפגיעה בערכים המוגנים, את נסיבות ביצוע העבירה וכן את הפסיקה הנוהגת, אני קובע כי מתחם הענישה בתיק זה נע בין 12 ל- 36 חודשי מאסר, זאת לצד ענישה נלווית.

העונש המתאים

12. כנגד הנאשם מספר הרשעות קודמות, לרבות בגין עבירת אלימות שנעברה לפני שנים רבות, וכן הנאשם ריצה בעברו מאסר בפועל. הנאשם קיבל אחריות על מעשיו, בכך שהודה בעובדות כתב אישום מתוקן. בנוסף, נטל הנאשם חלק, באופן מסוים, בהליך טיפולי, זאת במיוחד בתחילת הקשר עם שירות המבחן, שם נמצא כי אינו משתמש בסמים. כפי שפורט לעיל, בהמשך חלו מספר הפרות של תנאי שחרור הנאשם, הפחתה בתדירות הקשר עם שירות המבחן ומסירת בדיקות השתן, ולבסוף התברר כי הנאשם הפר לא פעם, באופן בוטה, את תנאי שחרורו, בהם את האיסור ליצירת קשר עם המתלוננת, זאת בניגוד מוחלט לדבריו במהלך הפגישות עם שירות המבחן, כי שומר על מרחק ממנה. אציין כי לאחר שהנאשם ביקש לחשוף את נסיבות חייו במסגרת של תסקיר, ודאי שבית המשפט יכול ואף מחויב להתייחס לאירועים שונים, כפי שבאו לידי ביטוי בראיות שהוצגו.

שירות המבחן תיאר את התרשמותו המקצועית מבעיית האלימות המאפיינת את הנאשם: מדובר באדם המתקשה ביצירת גבולות פנימיים, במצבי לחץ וכעס מתקשה לווסת את דחפיו, ונוטה להגיב באימפולסיביות ובתוקפנות, תוך קושי להפעיל מחשבה ושיקול דעת. ניתוח מקצועי זה, מסביר ומבהיר את התנהלות הנאשם בעת ביצוע העבירות. בית המשפט ביקש לאפשר לנאשם לטפל בבעיות אלה, כאשר הקל עימו מספר פעמים, תוך גילויי הבלגה והבנה להפרות תנאי שחרורו, ואולם הנאשם הוכיח במעשיו כי אינו בשל בשלב זה להמשיך

טיפול מחוץ לכתלי הכלא, ואינו ראוי לאמון בית המשפט. לפיכך, אותו רקע של בעיות אלימות, לא זכה לטיפול.

על הענישה במקרה זה, להלום את חומרת העבירה, ובנסיבות המפורטות - יש להעדיף את הרתעת היחיד והרבים, על פני מידת הפגיעה בנאשם, ובמשפחתו הקרובה. אינני מוצא כי יש להקל בעונשו של הנאשם, בשל התנהלות המתלוננת, אשר שבה לקשר עם הנאשם, ומההודעות ששלחה לו ניתן לשער כי ביקשה לפגוע ברגשותיו. מדובר בהתנהלות בה נתקל בית המשפט לא פעם, במקרים בהם מדובר באלימות בין בני זוג, ובת הזוג ממשיכה ברצון עז לשוב לקשר הבעייתי והמסוכן. אין בכך כדי להפחית מחומרת המעשים.

לאחר ששקלתי את כל האמור לעיל, החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 24 חודשי מאסר בפועל, זאת בניכוי 21 ימי מעצרו, כמפורט בעמ' 41 לפרו'.

ב. 8 חודשי מאסר, אותם לא ירצה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים משחרורו, עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. 4 חודשי מאסר, אותם לא ירצה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים משחרורו, עבירת אלימות מסוג עוון, או איומים או היזק לרכוש במזיד.

זכות ערעור לביהמ"ש המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

8/12/2014

איתן קורנהאוזר, שופט